

JORDI LLINÀS – JORDI MERINO (text) — JOSEP CURTO (fotografia)

El Ter. El patrimoni vinculat als usos de l'aigua

Consorci Alba Ter – Editorial Gavarres. Girona (2011). 267 pàgines

Que l'aigua és un recurs vital i escàs és un premissa que al llarg d'aquests darrers anys s'ha integrat en la consciència de la nostra societat moderna. Però l'ús de l'aigua com a element bàsic per al desenvolupament humà i com a motor de desenvolupament industrial, social i econòmic potser ha passat desapercebut en aquest camí cap a la modernitat i la tecnologia.

Aquest llibre, amb magnífiques fotografies del recorregut del Ter, s'estructura en cinc trams i s'hi incorporen 443 elements que conformen un inventari del patrimoni construït i 44 fitxes amb una descripció històrica i tècnica de diferents elements que tenen un interès i una potencialitat com a nous recursos de dinamització territorial.

En la descripció de «L'Alt Ter», des de Setcases fins a la Farga de Bebié, s'explica com el riu neix a 2.500 m en un indret d'alta muntanya d'excel·lent bellesa. Ressegueix els pobles i els elements hidràulics de la Vall de Camprodon i del Baix Ripollès, i destaca elements de referència actuals (ponts nous, ponts vells, passeres...) i altres que ho foren en temps passats (molins, canals, rescloses, colònies industrials).

En passar per «Terres osonenques» es descriu el vessant industrial (les fàbriques) i l'arquitectura i el patrimoni cultural d'una època, així com també la recuperació d'espais naturals riberencs de lleure.

«De Roda fins al Pastoral» s'expliquen els grans pantans, l'embassament de les grans valls de les terres mitjanes on el Ter té les aigües calmades i on a través de fotografies antigues i actuals es percep el pas del temps i la relació de la gent amb el Ter.

«Per la Selva i Girona» el Ter s'eixampla enmig de les deveses i els ramals s'endinsen pels canals cap a les fàbriques, igual que ho feia en la resta de trams descrits, i s'explica la relació amb el Modernisme i la història del desenvolupament econòmic a la plana del Ter.

Finalment, en «El Baix Ter» s'hi destaquen diferents construccions que completen l'arquitectura diversa, plena d'història de tot el seu recorregut, i també paisatges planers amb la influència de la mar Mediterrània.

En general es pot dir que es tracta d'una publicació interessant per tres aspectes: el primer perquè fa una descripció de tot l'espai fluvial des de la

capçalera fins a la desembocadura; el segon perquè combina la part natural de l'element amb la transformació antròpica que ha sofert al llarg del temps i, en aquest sentit, la voluntat de l'home en la transformació de la força en energia, de l'aigua com a font de riquesa, del riu com a motor del desenvolupament; en tercer lloc —però no per això menys important—, l'excepcionalitat de les fotografies, que permeten identificar imatges d'indrets poc coneguts o visitats i que formen part d'un patrimoni extraordinari que combina natura i tecnologia del segle xx.

Cal remarcar, finalment, l'interès de la Fundació Agbar a patrocinar aquesta publicació, en la qual es descriu la visió integral del cicle de l'aigua tenint en compte no tan sols el seu ús, sinó que es posa també de manifest la complexitat de la relació entre l'element natural, el patrimoni històric i la necessitat de conservació per tal que continuï essent un element bàsic per al desenvolupament humà de les generacions futures.

Beatriu Tenas i Torres

